

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Mateřská škola Mikulov, Pod strání 6, okres Břeclav

Pod strání 6, 692 01 Mikulov

Identifikátor zařízení: 600 111 601

Zřizovatel: Město Mikulov, Náměstí 1, 692 01 Mikulov

Školský úřad Břeclav, 17. listopadu 1a, 690 86 Břeclav

Termín konání orientační inspekce: 22. a 23. února 2000

Čj.	122 128/00 - 11087
Signatura	ol4at112

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola má tři třídy. Jedna z nich je přípravná třída pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a je v ní zapsáno patnáct dětí. Jejím cílem je tyto děti systematicky připravovat k bezproblémovému začlenění do vzdělávání od 1. ročníku ZŠ a předcházet tak jejich případným neúspěšným začátkům ve školní docházce. Pokusné ověřování v MŠ probíhá druhým rokem a čeká na celostátní komplexní zhodnocení Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy ČR. To proběhne v prvním čtvrtletí roku 2000 a na základě jeho výsledku MŠMT rozhodne, zda budou tyto třídy pokračovat a budou zřizovány další.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené činnosti

Východím dokumentem pro plánování vzdělávací činnosti v MŠ je „Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy“ (SPN 1983). Učitelky ho s pomocí další metodické literatury modifikovaly. Mnohé cíle orientovaly na osobnostní rozvoj dětí. Jinak je řadily do tematických celků, které však plnily pouze funkci motivační, ale ne vnitřně integrační. Stanovené úkoly ne vždy a důsledně odpovídaly obsahu realizovaných řízených činností. Nebyly diferencovány vzhledem k věku s výjimkou přípravné třídy pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, kde byly vzdělávací cíle většinou rozlišeny i realizovány ve vztahu k individuálním schopnostem a předpokladům dětí.

Škola vytvořila velmi dobré podmínky organizační, pedagogické a materiální. Všechny učitelky byly odborně a pedagogicky způsobilé pro práci s předškolními dětmi. Jejich souběžné působení a překrývání ve třídě vhodně zajišťovalo bezpečnost dětí. Řízené činnosti byly v průběhu dne vyvažovány spontánními. Z hlediska psychohygieny jim byl věnován přiměřený čas, ale nebyl organizován účelně vzhledem k individuálním předpokladům dětí.

Pokud byly řízené činnosti organizovány individuálně nebo skupinově, probíhaly přirozeně a účelně, provokovaly dětskou obrazotvornost a představivost. Při frontálním vedení však pozbývaly na efektivitě. Mnohé děti o ně ztrácely zájem, přecházely k jiným činnostem, nebo se pasivně podřizovaly vnější motivaci a pokynům. Dostávaly malý prostor pro sebehodnocení. Při ověřování a upevňování dětských poznatků a dovedností chyběla učitelkám větší cílevědomost, důslednost a systematické uplatňování zpětné vazby při hodnocení projevů dětí. Ukazovalo se to zejména při vytváření návyků správného držení těla. Promyšlená péče o rozvoj pohybu byla podceněna.

Naopak pozitivní motivaci, komunikaci, sociální adaptaci a dětskému verbálnímu projevu věnovaly učitelky patřičnou pozornost. Jejich verbální a neverbální komunikace byla většinou vyvážená. Dávaly dětem prostor pro sebevyjádření a rozvoj aktivní slovní zásoby. Chyběla však pravidla, která by určovala hranice pro chování a jednání dětí. Svým přístupem a zaměřením učitelky stimulovaly děti k činnostem, rozvíjejícím jejich osobnostní a sociální dovednosti. To se také promítlo do pěkných vztahů mezi dětmi, jejich přirozeně komunikativního chování, rozvinutého řečového projevu a dobré úrovně zdvořilostních návyků.

Negativní i pozitivní zjištění při realizaci řízených činností byla posouzena jako vyvážená. Plánování a příprava byly poznamenány jistou dávkou nejasností. Podmínky pro vzdělávací činnost byly hodnoceny jako velmi dobré, zvláště v přípravné třídě pro děti ze

sociokulturně znevýhodněného prostředí. V efektivitě hodnocení projevů dětí, organizaci, metodách a formách řízených vzdělávacích činností se objevily určité nedostatky, které však byly vyrovnány pozitivní motivací, interakcí a vzájemnou komunikací dětí i dospělých. Celkově byly řízené činnosti hodnoceny jako dobré.

Spontánní činnosti

Plánované cíle, uváděné pro spontánní činnosti odpovídaly jejich pojetí a byly vhodně stanoveny. Ne vždy však byly učitelkami sledovány.

Účelné uspořádání prostoru tříd, jejich vybavení množstvím pomůcek a hraček (bez větší inovace) i kvalifikační předpoklady učitelek zabezpečily velmi dobré podmínky pro činnosti dětí. Pěkné prostředí MŠ i školní zahrady stimulovalo k herním aktivitám a dávalo k nim dostatek příležitostí. Učitelky kladly velký důraz na dětskou hru. Doba pro její realizaci však byla zkracována pozdějšími příchody některých dětí, zbytečně organizovanými přechody na svačinu a nedostatečným využitím odpoledního času, kdy některé děti nespí. Jinak průběh dne vyhovoval psychohygienickým požadavkům. Pitný režim byl vhodně zajištěn a realizován.

Učitelky nabízely poměrně širokou škálu činností v nichž se děti mohly uplatnit a realizovat. Ty přirozeně využívaly členitého prostoru k individuální či skupinové hře a volně přecházely od hrových aktivit k řízeným a naopak. Přitom mnohé nerespektovaly pravidla vzájemné ohleduplnosti a docházelo tak k rušení činností ostatních. Děti si při hře vybíraly svobodně kamarády i hračky a uměly přiměřeně komunikovat a spolupracovat. Hrály si se zaujetím a smysluplně. Chovaly se svébytně a k sobě navzájem hezky. Sociální kontakt s cizí osobou navazovaly přirozeně a bez zábran. Učitelky většinou svými zásahy hry dětí obohacovaly a pozitivně motivovaly k činnostem. Podporovaly dětskou otevřenost, představivost a fantazii. Svým jednáním vytvářely důvěryhodné prostředí a poskytovaly pocit jistoty. Přechody mezi jednotlivými činnostmi však nebyly dostatečně pružné. Mnohdy docházelo ke zbytečnému organizování, přerušování a nedokončení dětské hry.

Úroveň sledovaných spontánních činností byla, až na výhrady v dodržování některých psychohygienických zásad, ve všech jevech (plánování, podmínky, organizace, formy a metody vzdělávací činnosti, motivace a hodnocení, interakce a komunikace) hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Škola vytvořila velmi dobré podmínky pro vzdělávací činnosti. Respektuje osobnosti dětí a staví na dominantní úloze dětské hry v předškolním věku. I přes některé nedostatky, jež se ukázaly při řízených činnostech, byla celková kvalita vzdělávací činnosti MŠ hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Škola má stanoven koncepční záměr, jenž zohledňuje podmínky MŠ, především sociální strukturu přijatých dětí i současné trendy v předškolním vzdělávání. Chybí však konkretizace tohoto velmi obecného záměru jak do střednědobých, tak i krátkodobých cílů. Úkoly v ročním plánu jsou pouze dílčí. Vazbu k dané koncepci sice naznačují, ale bez patřičného nadhledu.

Jasně stanovená organizační struktura, kompetence pracovníků, pravidla provozu školy a informace pro rodiče ve vnitřním řádu a plánu školy umožňují ředitelce účinné řízení. Povinnou dokumentaci vede přehledně, v souladu s § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Informační systém školy je otevřený a funkční. Ochrana důvěrných a osobních dat je zajištěna. Uvnitř MŠ převažuje neformální komunikace. Funkce pedagogické rady jako poradního orgánu nebyla z předložených zápisů příliš zřejmá. Zabývala se více organizačními než pedagogickými problémy.

Škola poskytuje informace rodičům včas a v potřebném rozsahu. V rámci poradenství a osvěty jim pravidelně nabízí přednášku psychologa. Dobře spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, se základními školami ve městě a s odborem sociálních věcí a školství městského úřadu. Vedení školy řeší zodpovědně aktuálně vzniklé sociální problémy dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Veřejnost informuje prostřednictvím místního tisku a dětských výstav, které pořádá ve spolupráci s dalšími MŠ v Mikulově.

Ředitelka reaguje na nové podněty a tendence v předškolní výchově. Ve vedení a motivování lidí se zaměřila na získání pracovníků k novým způsobům práce. Vynaložila veliké a úspěšné úsilí ke zkvalitnění personálního obsazení školy. Svým pozitivním přístupem usiluje o vytváření vstřícných a spolupracujících vztahů v MŠ. Podporuje odborný růst učitelek, který spočívá převážně v samostudiu starší pedagogické literatury, neboť nových publikací má škola málo. Zájem učitelek o další formy vzdělávání není uspokojen, protože nabídka dostupných vzdělávacích akcí je nedostatečná. Pro hodnocení pracovníků stanovila ředitelka kritéria, která využívá k oceňování kvality práce.

Ředitelka plánuje kontrolu pedagogické činnosti s předem stanovenými cíli danými v ročním plánu školy. Hospitace provádí pravidelně, její výsledky zaznamenává a s učitelkami projednává. Je zřejmé, že je metodicky vedená. Stává se jí však, že nevolí vhodnou činnost vzhledem k cílům, které chce sledovat. Závěry pak s uvažovanými záměry nekorespondují, působí odtaziť a formálně.

Hodnocení kvality řízení

Plánování a kontrola netvoří ucelený systém, ale jejich účelnost a účinnost jsou vzhledem k podmínkám školy dobré. Organizování, vedení a motivování lidí bylo kvalifikováno jako nadprůměrné. Vzhledem k tomu, že řízení směřuje k pozitivním změnám a přístupům v duchu současných trendů, bylo hodnoceno jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V souladu s § 58 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol ve znění pozdějších předpisů zřídila MŠ přípravnou třídu pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a pokusně ověřuje její přínos. V této třídě s nižším počtem dětí je navíc úspěšně integrováno dítě se zbytky zraku, což pozitivně ovlivňuje sociální učení a vztahy i všech ostatních. Práce v přípravné třídě byla prováděna kvalitně a velmi dobře. Ukazuje se, že tato třída má své opodstatnění a splňuje funkci, pro niž byla zřízena.

Podmínky i průběh vzdělávání v přípravné třídě pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí byly hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace ve smyslu § 45 b, zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- koncepce 1998 - 2000
- roční plán školy 1999 - 2000
- vnitřní řád školy
- kapacitní listina
- záznamy z pedagogických rad
- zápisy z hospitační činnosti
- výroční zpráva
- pracovní doba zaměstnanců
- kritéria pro hodnocení
- plány ve třídách
- přehledy výchovné práce
- záznamy o dětech
- podkladová dokumentace k integraci zdravotně postiženého dítěte
- dotazník pro ředitele školy
- dotazníky pro rodiče
- hospitační záznamy
- podkladová inspekční dokumentace
- fotodokumentace školy

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávací činnosti:

Personální podmínky školy byly hodnoceny jako velmi dobré.

Materiálně technické podmínky, které ředitelka MŠ při nedávné rekonstrukci budovy ovlivnila, jsou z hlediska prostorového a architektonického řešení velmi dobré. Vybavení nábytkem a učebními pomůckami je sice starší, ale vhodně a účelně použito, takže je také velmi dobré.

V psychohygienických podmínkách se ukázaly některé nedostatky, jejich úroveň je dobrá.

Podmínky vzdělávací činnosti byly v souhrnu hodnoceny jako nadprůměrné.

Průběh vzdělávací činnosti

Škola klade velký důraz na spontánní činnosti, které byly realizovány velmi dobře. Nedostatky byly zjištěny v některých ukazatelích řízených činností, jež byly hodnoceny jako

dobré. V průběhu vzdělávacích činností převažovala pozitiva nad negativy, takže celková úroveň byla velmi dobrá.

Řízení

Plánování a kontrola fungují dobře, přesto že vykazovaly nedostatečně promyšlený systém. V organizování a vedení lidí byla výraznější pozitivní zjištění. Pokusné ověřování přípravné třídy pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, které ředitelka garantuje ukazuje, že zřízení této třídy v MŠ je přínosné.

Celkově bylo řízení hodnoceno jako velmi dobré.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly vzhledem k účelu jejich poskytnutí a stanovenému výchovně vzdělávacímu programu využity efektivně.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	Eliška Vencálková, v. r.
Členové týmu	Ludmila Kamenská	Ludmila Kamenská, v. r.

V Brně dne 2. března 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:6.března 2000.....

Razítko

Lenka Říhová

.....
Lenka Říhová, v. r..
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Břeclav	20. 3. 2000	122 131/00 - 11087
Zřizovatel město Mikulov	20. 3. 2000	122 132/00 - 11087

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány